

23. felhívja az AKCS regionális szervezeteit regionális kohéziós mechanizmusok és szolidaritási alapok létrehozására vagy továbbfejlesztésére a gyengébb tagállamok abban történő megsegítése érdekében, hogy a kereskedelmi liberalizáció miatti kiigazítási költségeket fedezni tudják, valamint biztosítsák a megfelelő finanszírozást; úgy véli, hogy az EU-nak támogatnia kell ezen mechanizmusokat szakértelem és finanszírozás útján egyaránt; rámutat az EU azon tapasztalataira, amelyek szerint a strukturális és szolidaritási alapok hűtlen kezelésével kapcsolatos kockázatok csökkentése érdekében erőteljes és független csalásellenes mechanizmusokat kell létrehozni;
24. felhívja az EU-t és az AKCS-országokat a regionális infrastrukturális hálózatokon belül a célzott beruházások bővítésére a határon átnyúló gazdasági tevékenységek lehetővé tétele érdekében;

Funkcionális együttműködés

25. hangsúlyozza, hogy a kereskedelem liberalizációja önmagában elégtelen a regionális megértés és integráció dinamikájának megteremtéséhez, továbbá hogy a kiválasztott, prioritást élvező ágazatokban regionális programok és projektek kell, hogy kísérjék a gazdasági együttműködést;
26. üdvözlí az AKCS-régióban a funkcionális együttműködésre tett számos erőfeszítést; felhívja az AKCS-országokat a regionális és szubregionális együttműködés megerősítésére olyan területeken, mint például az egészségügy és az oktatás, az élelmezésbiztonság, az infrastruktúra, a környezet és a migráció, továbbá a megfelelő finanszírozás biztosítására; rámutat arra, hogy az EU közös politikákra szánt költségvetésének egyaránt részei a külkereskedelmi bevételek, valamint a tagállamok költségvetéséből fizetett közvetlen hozzájárulás;
27. hangsúlyozza, hogy az EFA regionális stratégiai dokumentumainak nem csupán a kereskedelem liberalizációjára és a világgpiaci integrációra kell összpontosítaniuk, hanem fokozottabban hangsúlyozniuk kell a regionális intézményépítést, kapacitásépítést és humán erőforrás-fejlesztést is a regionális integrációban, emellett pedig a funkcionális együttműködést, továbbá támogatnia kell a régiókon belül egy újraelosztó és szabályozó jellegű döntéshozatalt;
28. ajánlja az AKCS-régiók iskolái, egyetemei és kutatási intézményei csereprogramjainak bővítését a transznacionális megértés fokozása és egy transznacionális civil társadalom összekovácsolása érdekében;
29. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának, az Európai Bizottságnak, a Tanács elnökségének és az AKCS regionális szervezeteinek.

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾

az AKCS-országokban az élelmezésbiztonsági kérdésekről és az AKCS-EU együttműködés szerepéről

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- amely 2008. március 17–20-án ülésezett Ljubljanában (Szlovénia),
- tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel a 1996. évi világelelmezési csúcstalálkozó következtetéseire és arra a célkitűzésre, hogy 2015-ig felére csökkentsék az éhező emberek számát a Földön,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos nyilatkozatára és azon kötelezettségvállalására, hogy felére csökkenti az éhezésben szenvedő és kevesebb mint napi egy USA-dollárból élő emberek számát,
- tekintettel a Loméban és azt követően Cotonouban aláírt, a fejlesztésről és kereskedelemről szóló AKCS-EU partnerségi megállapodások célkitűzéseire,
- tekintettel az ENSZ élelmezésügyi különelőadója által készített, 2007. október 25-i ENSZ-jelentésre,

(¹) Elfogadta az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2008. március 20-án Ljubljanában (Szlovénia).

- tekintettel a fejlesztésbarát gazdasági partnerségi megállapodásokról (GPM-ek) szóló, 2007. november 22-i Kigali Nyilatkozatára,
- tekintettel a 2007. decemberi EU-Afrika csúcstalálkozó következtetéseire és az első cselekvési tervre,
- tekintettel a 2007. évi millenniumi ökoszisztéma értékelő jelentés következtetéseire,
- tekintettel a Gazdaságfejlesztési, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottság jelentésére (ACP-EU/100.205/08/fin.),

Az agrárszektor jelentősége az AKCS-országok gazdaságában

- A. mivel a nemzetközi közösség kötelezettséget vállalt arra, hogy (az első millenniumi fejlesztési cél értelmében) 2015-ig felére csökkenti a világban a súlyos szegénységet és az éhezést, és mivel a bizonytalan élelmezés az AKCS-országok lakosainak mintegy egyharmadát érinti,
- B. mivel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete 1996-ban úgy határozta meg az élelmezésbiztonságot, mint „minden ember mindenkori hozzáférése az egészséges, aktív élethez szükséges mennyiségű, biztonságos és tápláló élelmiszerekhez”,
- C. mivel az éhezés hatásai a vidéki térségekben a legsúlyosabbak (amelyek a mezőgazdaságtól és a mezőgazdasághoz kapcsolódó vidéki tevékenységektől közvetlenül függő népesség csaknem 60 %-ának adnak otthont), és mivel a mezőgazdaság az AKCS-országok fő gazdasági ágazata (a GDP 20 %-a és a foglalkoztatás kétharmada),
- D. mivel annak ellenére, hogy a mezőgazdasági ágazat bizonyítottan fontos az AKCS-országok számára, sem a nemzeti kormányok, sem pedig az EU fejlesztési együttműködési politikái nem adtak prioritást e kulcsfontosságú ágazatnak, amihez az is társul, hogy a mezőgazdasági kistermelők egyre inkább háttérbe szorulnak,

AKCS-EU együttműködés és élelmezésbiztonság

- E. mivel még meg kell valósítani azt a Loméi és Cotonoui Megállapodásban előírt célkitűzést, hogy támogassák az AKCS-országok integrációját a globális gazdaságba, és mivel annak ellenére, hogy az AKCS-országokból származó termékek kiváltságos piacra jutást élveznek az európai piacon, az EU-ba irányuló importjuk piaci részesedése továbbra is csökkent,
- F. mivel az AKCS-országok piacainak az európai export előtti elhamarkodott megnyitása nagy megrázkódtatásnak tenné ki ezen országok gazdaságait, és gyengítené őket,
- G. mivel a 78 AKCS-ország közül csak négy tette a mezőgazdaságot kiemelt ágazattá a 9. EFA keretében, míg 15 a vidékfejlesztés választotta, és mivel a 9. EFA költségvetésének csupán 7 %-át rendelték a vidékfejlesztéshez, és csak 1,1 %-át a kifejezetten a mezőgazdasághoz kapcsolódó tevékenységekhez,
- H. mivel a mezőgazdasági termékeinek exportjának támogatásával az Európai Unió dömpinget folytat az AKCS-országok piacain, ami súlyos következményekkel jár a helyi termelőkre nézve, akik nem képesek felvenni a versenyt az európai termékekkel, amelyeket néha saját termékeik árainak egyharmadáért értékesítenek,

Az élelmezésbiztonsághoz kapcsolódó kihívások az AKCS-országokban

- I. mivel a világ ökoszisztémájának 60 %-a – beleértve az édesvizeket és a halászati erőforrásokat is – degradálódott vagy azt helytelenül használták fel, és ezt legelőször is a nagyon szegény emberek szenvedik meg; mivel a legnagyobb kockázatok a vízzel, a mezőgazdasággal, az emberi egészséggel, a biodiverzitással és a tengerszint emelkedésével kapcsolatban merülnek fel,
- J. mivel az élelmiszertermelés kiemelt fontossággal bír az élelmiszerellátás bizonytalanságának csökkentésében, amennyiben elősegíti az élelmiszerárak csökkenését és a termelők jövedelmének növekedését,

- K. mivel az öntözés jelentős mértékben javítani és biztosítani tudja a mezőgazdasági termelés fenntarthatóságát,
- L. tekintettel az ivóvíz jelentőségére az élelmezésbiztonság szempontjából, és tekintettel arra, hogy az AKCS-országokban nehézséget okoz az ahhoz való hozzáférés, az ezzel járó egészségügyi problémákkal együtt,
- M. mivel hatékony közszolgáltatásoknak kell az AKCS-országok rendelkezésére állni, különös tekintettel a vízhez való hozzáférésre, ami az élelmezésbiztonság kulcsfontosságú szempontja,
- N. megállapítva az agroüzemanyagok környezeti előnyeit, és egyben hangsúlyozva azokat a kihívásokat, amelyeket termelésük jelent a rendelkezésre álló szántóterületekre, az élelmiszerárakra és a millenniumi fejlesztési célok összefüggésében az éhezés felszámolására nézve,
- O. tekintettel a mezőgazdasági ágazatot hátrányosan érintő gyakori természeti csapásokra, ami azzal párosul, hogy csökkenek az élelmiszersegélyekhez rendelt erőforrások az ilyen katasztrófák előtt és után az AKCS-országokban,
- P. mivel az AKCS-országok az áruk exportjától függenek, amelyek a devizabevételeik több mint 50 %-át teszik ki,
- Q. mivel a nők szerepe kulcsfontosságú az AKCS-országokban a fejlődésre nézve, különösen az élelmezésbiztonságot és az egészségügyet illetően, és mivel a nemek közötti egyenlőtlenség miatt a nők kevésbé képesek betölteni ezt a szerepet,
- R. mivel közvetlen kapcsolat van egyrészt a nőknek a háztartások erőforrásaihoz való hozzáférése és az azok felett gyakorolt ellenőrzése, másrészt a háztartásaik élelmezésbiztonságának javulása között,
- S. mivel a FAO becslése szerint 1985 óta hétmillió mezőgazdasági dolgozó halt meg HIV-ben illetve AIDS-ben, és a járvány a becslések szerint további 16 millió áldozatot fog követelni az elkövetkező két évtizedben a 25 legsúlyosabban érintett afrikai országban,
- T. mivel a HIV/AIDS elsősorban a termelő munkaerőt sújtja, ami nemcsak az elvégzett munka mennyiségét csökkenti, hanem e munka minőségét is,

Az élelmezésbiztonsághoz kapcsolódó kihívásokra adott válaszok az AKCS-országokban

- U. mivel a modern információs technológiákhoz való hozzáférés létfontosságú a kapacitások javításához és a mezőgazdasági termelőknek a gyakorlatokkal, az árakkal és a termelési tényezőkhöz való hozzáféréssel kapcsolatos jobb tájékoztatásához,
1. hangsúlyozza az élelmiszerekhez való jog alapvető jellegét; emlékezteti az EU-t és az AKCS-országokat azon kötelezettségvállalásukra, hogy segítenek 2015-ig felére csökkenteni az éhezésben szenvedő lakosság arányát, és felszólítja a Bizottságot, az EU Tanácsát és az AKCS-országokat, hogy fogadjanak el minden olyan intézkedést, amelyek szükségesek e kötelezettségvállalások betartásához, valamint hogy megfelelően finanszírozzák ezeket;
 2. felszólít a kutatás, az ismeretek kiterjesztését biztosító szolgáltatások és a mezőgazdasági termelők közötti kapcsolat fontosságának megfelelő elismerésére az élelmezésbiztonsági célkitűzések követésekör; hangsúlyozza, hogy az AKCS-országoknak olyan megfizethető technológiákat kell bevezetniük, amelyek az élelmezésbiztonság megvalósítása céljából hatékonyak és innovatívak;
 3. rámutat arra, hogy az AKCS-országokban az élelmezésbiztonság erősítése érdekében először azonosítani kell a mezőgazdasági földterületek fenntartható kihasználásának leghatékonyabb módszerét, ezt követően pedig meg kell tervezni azokat a politikákat, amelyek támogatják e módszer alkalmazását;
 4. létfontosságúnak tekinti, hogy új lendületet adjanak az EK-AKCS partnerségnek olyan tisztességes és kiegyensúlyozott GPM-k megtárgyalásával, amelyek valóban a fejlődést tartják szem előtt, és nem pusztán a kereskedelmi megfontolásokra szorítkoznak;
 5. véleménye szerint az AKCS-országokban a szolgáltatások liberalizálásának bevezetése negatív hatást gyakorol az ígéretes új ágazatok fejlődésére, és megfosztja az állami hatóságokat ezekben az országokban attól a hatáskörtől, hogy irányítsák azokat a kulcsfontosságú közszolgáltatásokat, amelyek jobban összhangban vannak az érintett társadalmak realitásaival;

6. hangsúlyozza, hogy a 10. EFA végrehajtásáról szóló viták szempontjából alapvető fontosságú a korábbiakhoz képest sokkal nagyobb mértékben figyelembe venni a lakosság mezőgazdasági élelmiszertermeléssel kapcsolatos szükségleteit;
7. felszólítja az EU-t, hogy a 10. EFA-ba építse be a mezőgazdasági fejlődés kiemelt egyedi programjait mindegyik AKCS-ország tekintetében, és e program céljából a mezőgazdasági termelői szervezetekkel és a civil társadalommal fokozottan konzultálva adjon meg világos és ambiciózus célkitűzéseket és konkrét intézkedéseket, amelyeket pontos határidőkön belül kell elérni és alkalmazni;
8. felszólítja az EU Bizottságát és a Tanácsot, hogy az AKCS-országokkal fokozottan konzultálva biztosítson prioritást a mezőgazdasági termékekre nyújtott európai exporttámogatás által az AKCS-országokra gyakorolt hatás kérdésének, és vállaljon kötelezettséget arra, hogy a millenniumi fejlesztési célokkal összefüggésben tett kötelezettségvállalásokkal összhangban konkrét megoldásokat kínál a dömping megakadályozására;
9. sürgeti az EU tagállamait és a nemzetközi közösséget, hogy támogassák a világelelmezési programot az éhezés elleni küzdelemben, hogy szembe tudjon nézni az új kihívásokkal, az égbé szökő élelmiszer- és olajárakkal, részben az éghajlatváltozás következtében az egyre súlyosabb időjárási csapásokkal és a csökkenő globális élelmiszerkészletekkel;
10. felszólít az öntözéshez szükséges vízellátás hatékony megtervezésére az AKCS-országokban, hogy lehetővé tegyék a mezőgazdasági termelés jelentős növekedését; hangsúlyozza, hogy a víz és a vízhez kapcsolódó szolgáltatások (amelyek létfontosságúak az élelmezésbiztonság szempontjából) nem tekintendők árunak vagy kereskedelmi szolgáltatásnak, és felszólítja az EU-t és az AKCS-országokat, hogy a vízhez való jogot hivatalosan ismertessék el egyetemes, oszthatatlan, elidegeníthetetlen és veleszületett emberi jogként, amely az élethez való, mindenkit megillető jogból vezethető le;
11. felszólítja az EU-t és az AKCS-országokat, hogy sorakozzanak fel azon széles körű mozgalom mögé, amely támogatja az észak-déli, dél-déli és észak-északi helyi közösségek által kezdeményezett és a részvételükkel zajló, köz- és magánszféra közötti partnerségeket, amelyek a vízhez való hozzáférésre irányulnak;
12. felszólítja az EU-t, hogy fejlesztéspolitikájában vegye számításba azokat a rövid távú szükségleteket és megszorításokat, amelyeknek a vidéki térségekben élő férfiak és nők ki vannak téve, legyenek azok társadalmi, gazdasági, igazságügyi vagy technológiai jellegűek, hogy garantálja általában véve a mezőgazdasági és vidékfejlesztési projektek és programok sikerét, és különösen az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos programokat; ebben az összefüggésben hangsúlyozza az oktatási programokkal kapcsolatos befektetések jelentőségét valamennyi, vidéki térségben élő ember számára;
13. sürgeti az AKCS-országokat és az Európai Uniót, hogy általánosan helyezzen hangsúlyt a nemek közötti egyenlőségre, és ismerje el és támogassa a nők több dimenziót is felölölő szerepét az élelmezésbiztonság megvalósítására irányuló törekvésekben, különös tekintettel a földterületekhez való hozzáférésre és a földvásárlásra, annak érdekében, hogy lehetővé váljon az ágazat fenntartható növekedése;
14. felszólítja az EU-t és az AKCS-országokat, hogy ismerjék el a nők létfontosságú gazdasági szerepét az agrárszektorban, valamint a nők termelékenységének növelésének fontosságát és közreműködésüket az élelmezési rendszerekben; felszólítja őket, hogy – élelmezésbiztonsági politikáik és programjaik fő ügyeként – építsék be azokba egyrészt a nőknek a háztartások erőforrásaihoz való hozzáférése és az azok felett gyakorolt ellenőrzése, másrészt a háztartásai élelmezésbiztonságának javulása közötti közvetlen kapcsolatot; felszólítja az EU Bizottságát és a Tanácsot, valamint az AKCS-országokat, hogy biztosítsanak a vidéki térségekben élő nőknek mikrohitelprogramokat;
15. sürgeti az AKCS-országokat és az Európai Uniót, hogy szabadítsanak fel további forrásokat a kötelezettségvállalásaik céljából, azzal a céllal, hogy teljesítsék a millenniumi fejlesztési célokat, különös tekintettel a harmadik célra („A nemek közötti egyenlőtlenség megszüntetése az alap- és középfokú oktatásba való beiratkozás terén lehetőleg 2005, majd 2015-ig valamennyi szinten”), mivel egész családokban a megfelelő táplálkozás nagymértékben a nőktől függ;
16. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a HIV/AIDS kockázatot jelen a gazdasági és társadalmi fejlődésre, mivel csökken a munkaerő és az elvégzett munka minősége is, és felszólítja a feleket, hogy a HIV/AIDS kérdését is mérlegeeljék az élelmezésbiztonság és a táplálkozásra gyakorolt hatás szempontjából;

17. sürgeti az EU-t és az AKCS-kormányokat, hogy foglalkozzanak a HIV/AIDS által érintett háztartások és személyek tekintetében a földhasználati megállapodások problémájával azokban a térségekben, ahol szűkösen állnak rendelkezésre földterületek, és felszólítja őket, hogy foglalkozzanak a földhasználati rendszerek HIV/AIDS miatti változásának hatásaival (ideértve a tulajdonosi szerkezetet, az öröklést, a hozzáférést és a jogokat is), a nőkre és a gyermekekre összpontosítva;
18. ajánlja a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés támogatását és azt, hogy olyan befektetéseket hajtsanak végre, amelyek prioritásként lehetőségeket teremtenek a nagyon szegények számára, hogy javíthassanak megélhetésükön;
19. sürgeti az információs és kommunikációs technológiákkal (IKT) kapcsolatos nagyobb volumenű befektetéseket, hogy javítsák a kapacitásokat és jobban tájékoztassák a mezőgazdasági termelőket a termelési tényezőkről, tovább hogy elősegítsék a piacra jutást; úgy véli, hogy külön erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az AKCS-országokban a legszegényebb emberek is hozzáférhessenek az IKT-khoz, ami azt jelenti, hogy olyan politikák elindítására van szükség, amelyek kezelik az olyan problémákat, mint a járatlanság a számítógépek terén, a magas költségek és a számítógép-berendezésekhez való hozzáférés hiánya;
20. ajánlja a képzés és a csere, valamint a hatékony és eredményes mezőgazdasági gyakorlatok fejlesztésének és bevezetésének támogatását az AKCS-országokban, annak biztosítása érdekében, hogy a szegények azonnal hozzáférhessenek az élelmiszerekhez; felszólítja az EU Tanácsát és a Bizottságot, valamint mindegyik tagállamot, hogy támogassák a mezőgazdasági hulladékból, valamint a száraz és félszáraz talajon termelt ehető növényekből előállított bioüzemanyagokkal kapcsolatos kutatást;
21. felszólítja az AKCS-országokat és az EU-t annak támogatására, hogy az ENSZ Közgyűlése elfogadja az üzemanyaggá való átalakításra szánt növények termesztésére vonatkozó moratóriumot;
22. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az EU és az AKCS-országok hatékony és jól átgondolt tervekkel rendelkezzenek a mezőgazdasági ágazatban előforduló természeti csapásokból eredő vészhelyzetek kezelésére;
23. ajánlja, hogy készítsenek tanulmányokat az olyan környezeti problémákról, mint a talaj romlása, a mezőgazdasági területek biodiverzitásának károsodása, valamint az éghajlatváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatása, továbbá hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket, hogy lehetővé váljon a környezeti erőforrásokkal való megfelelő gazdálkodás (ennek egyik példája a talaj regenerálása és védelme);
24. felszólítja az AKCS-országokat, hogy támogassák a költségvetés végrehajtására és a költségvetési gazdálkodásra irányuló kormányzati eljárásaikat, különösen abból a célból, hogy elősegítsék az élelmiszerbizonytalansága elleni küzdelemre szolgáló valamennyi egyedi fellépés és intézkedés finanszírozását;
25. felszólítja az EU tagállamait és a Bizottságot, hogy növeljék a hivatalos fejlesztéstámogatást különösen a legkevésbé fejlett AKCS-országok és nettó élelmiszer-importőr AKCS-országok tekintetében, hogy azok mérsékelni tudják az élelmiszerárak jelentős emelkedése miatt tapasztalt hátrányos hatásokat, amelyek egyre inkább elmélyítik a fizetési mérleggel kapcsolatos problémáikat;
26. sajnálja, hogy különösen nemzeti szinten, de a nemzetközi fejlesztési közösségen belül sem megfelelő a programok keretében tett erőfeszítések koordinálása, ami terhet ró a humán és pénzügyi erőforrásokra;
27. felszólít azoknak a térségeknek a pontos kijelölésére, ahol különösen gyenge a politikák integrálása, továbbá felszólít olyan eszközök kifejlesztésére, amelyek valamennyi szinten lehetővé teszik ezt az integrációt;
28. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsának és az Európai Bizottságnak.